

ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ: ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ

Пащенко Д.О.

Науковий керівник – Карпушенко М.Ю. канд. екон. наук, доцент

Практично всі підприємства в тій чи іншій мірі стикаються з необхідністю обліку зобов'язань. При цьому, безумовно, необхідно пам'ятати, що в бухгалтерському обліку принципи відображення довгострокових і поточних зобов'язань істотно розрізняються між собою.

Перш за все, зупинимось на самому понятті "довгострокові зобов'язання". Ясно і зрозуміло, що на підприємствах, у яких цикл виробництва (операційний цикл) значно менше, ніж 12 місяців, до довгострокових відносяться всі зобов'язання, період погашення яких перевищує 1 рік. Ну а для підприємств з тривалим циклом виробництва (зокрема, будівельних, літакобудівних та ін.) Необхідно розраховувати тривалість операційного циклу, який дорівнює проміжку часу між придбанням запасів для виробництва та отриманням коштів від реалізації виготовленої з них продукції. І тільки в тому випадку, якщо період погашення зобов'язань перевищує операційний цикл, вони можуть бути класифіковані як "довгострокові".

Головною особливістю обліку довгострокових зобов'язань, отриманих під відсотки, є їх відображення в балансі по так званій "теперішньої вартості". Що ж це за вартість і навіщо її застосовувати?

Перш за все, для відповіді на поставлене запитання звернемося до суті процесу дисконтування. Сутність процесу дисконтування можна пояснити звичної американської фразою: "долар, отриманий сьогодні, коштує більше, ніж долар, отриманий завтра". Чому? Так, перш за все, тому, що долар, поміщений сьогодні на рахунок в банку, може почати приносити дохід сьогодні, а долар, отриманий завтра, не може. Цю ж позицію можна пояснити і процесами, що відбуваються інфляції. Наприклад, 200 грн., які були на рахунку підприємства в 2013 р до інфляції коштували набагато більше, ніж 200 грн. в даний час. На ті 200 грн. можна було купити таку ж кількість товару, як за сьогоднішні 600грн.

З іншого боку, підприємство має віддати після певного часу не тільки основну суму боргу, але й відсотки. І для того, щоб відобразити загальну суму коштів, яку підприємство буде зобов'язане виплатити банку, і застосовується поняття «теперішня вартість».

Згідно п.4 П (С) БО 11 "Зобов'язання" теперішня вартість являє собою дисконтовану суму майбутніх платежів, яка буде необхідна для погашення зобов'язань. При цьому Стандартом не визначений процес дисконтування. Але відзначено, що визначення теперішньої вартості

залежить від умов та виду зобов'язання. Отже, для підприємств надана можливість самостійно встановлювати процедуру дисконтування в залежності від тих чи інших умов кредитування.

При здійсненні операцій дисконтування необхідно розрізнати поняття «прості» і «складні» відсотки. Прості відсотки нараховуються виключно на основну суму боргу і застосовуються досить рідко. Складні відсотки нараховуються як на основну суму кредиту, так і на відсотки. При нарахуванні складних відсотків теперішню вартість зобов'язань можна визначити за такою формулою:

$$PV = \frac{FV}{(1+r)^n}; \quad (1)$$

де - PV с теперішня вартість зобов'язань;

FV - сума зобов'язань за договором (майбутня вартість);

r- відсотки за зобов'язаннями;

n-кількість періодів до дати погашення кредиту (протягом яких нараховуються відсотки).

Отже облік кредиторської заборгованості ускладнюється дисконтуванням, яке є необхідною процедурою, що призводить до більш точних показників.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Шалімова А.В.

Науковий керівник – Литовченко О.Ю., канд. екон. наук, доцент

Будівництво є відкритою динамічною системою, тому схильне до значних ризиків. Фактори ризику підприємств визначаються специфікою їхньої діяльності, та для сфери будівництва є такими: високий ступінь мобільності виробництва, значна залежності від природних факторів, тривалий господарський цикл, низька швидкість обороту капіталу, висока вартість об'єктів будівництва, потреба в залученні значних обсягів ресурсів, значна потреба у взаємодії багатьох підприємств і організацій під час створення будівельної продукції, ті інші. Фактори ризику визначають вплив загроз внутрішнього та зовнішнього характеру на діяльність підприємств.

Розробка підходів до оцінювання фінансово-економічної безпеки підприємства має важливе методологічне значення, пов'язане з необхідністю майже щоденного знання свого фінансового стану і завдяки цьому – підтримання в ринкових конкурентних умовах його належного